

Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. 2022. № 3. С. 7–15.

8. Чумак О. В. Концепт категорії академічної доброчесності у вищій освіті. *Theory and methods of educational management*. 2017. № 2(20). С. 112–127.
9. Шаров С. В., Шарова Т. М. Дотримання академічної доброчесності під час проведення інтелектуальних змагань в дистанційному форматі. *Молодь і ринок*. 2023. № 9(217). С. 52–57.
10. Шарова Т. М. Авторське право на академічні курси в цифровій освіті. *Українські студії в європейському контексті*. 2025. № 10. С. 190–196.
11. Шарова Т. М., Землянська А. В. Зауваги до вивчення курсу «Українська мова за професійним спрямуванням та основи академічного письма» здобувачами освіти технічних спеціальностей. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: збірник науково-методичних праць*. 2024. С. 383–390.
12. Шарова Т. М., Землянська А. В. Українська мова за професійним спрямуванням та основи академічного письма: навчальний посібник. Запоріжжя: ТДАТУ, 2026. 242 с.
13. Dvorianchykova S. Principles of the development of academic integrity and critical thinking among philology students. *Revista Eduweb*. 2023. Т. 17, № 4. Pp. 105–116.

Данюк А.О.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри філології та мовної комунікації
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»*

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ ДОШКИ PADLET НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Анотація. У статті обґрунтовано доцільність впровадження інтерактивних технологій в освітній процес під час вивчення української літератури в умовах дистанційного та змішаного навчання. Проаналізовано переваги використання віртуальних інтерактивних дошок як інструменту візуалізації навчального контенту та активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти. Основну увагу зосереджено на методичних аспектах роботи з платформою Padlet. У роботі подано огляд функціональних можливостей сервісу та запропоновано конкретні алгоритми використання різних типів шаблонів («Хронологія», «Стовпці», «Стіна», «Мапа»,

«Таблиця»). На основі програмного матеріалу з української літератури розроблено практичні кейси: від візуалізації біографічних відомостей письменників до побудови складних літературних маршрутів та порівняльних характеристик персонажів.

Ключові слова: Padlet, віртуальна дошка, дистанційне навчання, українська література, візуалізація знань, інтерактивні технології, цифрова компетентність.

Daniuk A.O. Methodology for using the Padlet virtual whiteboard in Ukrainian literature lessons. The article substantiates the feasibility of introducing interactive technologies into the educational process when studying Ukrainian literature in the context of distance and blended learning. The advantages of using virtual interactive whiteboards as a tool for visualizing educational content and activating the cognitive activity of students are analyzed. The main attention is focused on the methodological aspects of working with the Padlet platform. The paper provides a detailed overview of the service's functionality and proposes specific algorithms for using different types of templates («Chronology», «Columns», «Wall», «Map», «Table»). Based on the software material from Ukrainian literature, practical cases have been developed: from visualizing biographical information about writers to building complex literary routes and comparative characteristics of characters.

Key words: Padlet, virtual whiteboard, distance learning, Ukrainian literature, knowledge visualization, interactive technologies, digital competence.

Актуальність. Викладання літератури – це специфічна галузь творчої педагогічної діяльності, яка спонукає викладача до нестандартного художнього мислення. У сучасних реаліях дистанційного та змішаного навчання традиційні методи викладання потребують цифрової трансформації. Дистанційне навчання має низку переваг у порівнянні з традиційним навчанням, серед яких: використання новітніх освітніх технологій, доступність джерел інформації, індивідуалізація навчання, зручна система консультування, демократичні стосунки між тими, хто навчається та викладачем, зручний графік та місце роботи. У дистанційному навчанні важливого значення набуває використання таких засобів навчання, які допомагають ефективно виконанню практичних завдань та організувати спілкування та взаємодію всіх учасників дистанційного освітнього процесу.

Серед важливих проблем дистанційного навчання Б. Демида виокремлює: відсутність особистого спілкування між викладачем та студентом наявність у студента сильної особистої мотивації, вміння навчатися самостійно; відсутність можливості негайного практичного застосування

отриманих знань із наступним обговоренням виниклих питань; недостатнє технічне або програмне забезпечення; відсутність або велика вартість комп'ютерних програм, необхідних для адміністрування освітнім порталом або сайтом [2, с. 99].

Сьогодні очевидно, що роль вчителя як духовного наставника відходить на другий план, а роль вчителя-менеджера, вчителя-технолога виходить на перший. Авторитет учнів легко завоює саме той педагог, який добре володіє технічними засобами і може презентувати «свій продукт» в електронному вигляді так, щоб він спонукав учнів до навчання [1, с. 60].

Використання інтерактивних платформ вирішує головну проблему «дистанційки» – брак живої взаємодії та наочності. Інтерактивне навчання сприяє формуванню навичок та вмінь як предметних, так і загально-навчальних; виробленню життєвих цінностей; створенню атмосфери співробітництва; розвитку комунікативних якостей. Одним із найефективніших інструментів для вчителя-словесника є віртуальна інтерактивна дошка, яка дозволяє перетворити статичне вивчення тексту на динамічний та візуально привабливий процес. Досвід використання інтерактивних дошок в освітньому процесі розкрито у працях Г. Бонч-Бруєвича, В. Абрамова, О. Буйницької, Н. Череповської, В. Лапінського, Н. Гомуліної, Г. Гордійчука, М. Кадемії, В. Кондратюка, О. Перець та ін [3].

Мета статті полягає у висвітленні методики використання віртуальних інтерактивних дошок на заняттях з української літератури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Віртуальні інтерактивні дошки або онлайн-дошки, електронні дошки є мережевими соціальними ресурсами, які призначені для організації спільної роботи зі створення й редагування зображень і документів, спілкування в реальному часі. На сьогодні в мережі створено значну кількість веб-ресурсів, які допомагають самостійно створити віртуальну інтерактивну дошку, зокрема це Miro, Conceptboard, Padlet, FigJam, які мають широкі можливості для активної участі здобувачів освіти у практичному навчанні, обміну своїми навичками й уміннями, а саме:

- ефективно та динамічно подавати навчальний матеріал;
- організовувати колективну роботу на одній платформі як під час онлайн, так і офлайн-навчання;
- зберігати створені дошки або їх фрагменти в мережі для подальшої роботи з ними, організації повторення вивченого матеріалу;
- можливість писати коментарі, нотатки до демонстраційного матеріалу;
- вести діалог із учнями, коригувати їхні помилки, стежити за виконанням запропонованих завдань.

Віртуальна інтерактивна дошка – це «інструмент для дистанційного навчання, завдяки якому можливе поєднання тексту, зображення, відео-й аудіоматеріалу на одному майданчику. Відповідно до особливостей користування в освітньому процесі Н. Хміль класифікує онлайн-дошки таким чином: дошки для створення інтерактивних плакатів, газет; дошки для малювання; дошки для зберігання нотаток; дошки для організації сумісної роботи із різноманітним контентом із можливістю спільного його редагування тощо [4, с. 24].

Інтерактивна дошка Padlet є ефективним інструментом для організації спільної роботи на заняттях з української літератури. Організація роботи на цій платформі здійснюється через додавання матеріалів на дошку (створення «скелету» заняття), надсилання посилання на дошку здобувачам освіти та подальша взаємодія усіх учасників освітнього процесу (внесення правок, доповнень, виконання завдань, відстеження результатів тощо).

Інтерактивна дошка Padlet може використовуватися індивідуально й колективно. На дошці можна розміщувати різні типи файлів: зображення, посилання, документи, музику, відео. Посилання на дошку можна відправити поштою, експортувати в PDF формат або в зображення, поширювати в соціальних мережах тощо. На віртуальну дошку Padlet можна додавати графічні, текстові та мультимедійні (відео або презентації) файли, посилання на веб-сторінки, нотатки [4, с. 25].

До інтерактивних форм роботи на заняттях з літератури у сучасній методології відносять роботу в парах, у групах, складання асоціативного куца, «Мікрофон», «Займи позицію», «Мозкова атака», «Діаграма Венна», рольові ігри, складання сенканів тощо. Усі ці методи навчання легко інтегруються із інтерактивною дошкою Padlet. Наприклад, вправи «Мікрофон», «Займи позицію», «Мозкова атака» можна виконати за допомогою шаблону «Стіна» (Wall). Це класичний формат дошки Padlet, де дописи розташовуються у довільному порядку, підлаштовуючись один під одного. Наприклад, після прочитання поезії кожен учень може додати на стіну одне зображення, асоціацію або музичний трек, який передає атмосферу вірша, або описати свої враження від сприйняття тексту поезії у коментарі. Також за допомогою цього шаблону дошки Padlet можна збирати індивідуальні роботи здобувачів освіти, перевіряти домашнє завдання. Наприклад, на Рис.1. подано шаблон «Стіна» з індивідуальними завданнями учнів до теми «Характеристика дійових осіб комедії І. Карпенка-Карого «Мартин Боруля».

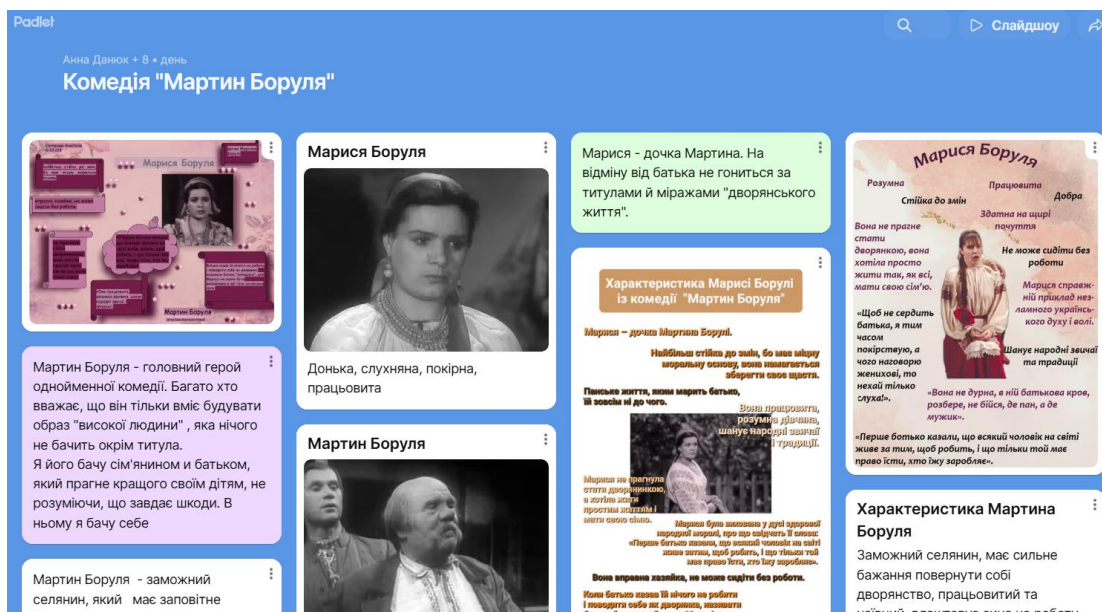


Рис 1. Характеристика дійових осіб комедії І. Карпенка-Карого «Мартин Боруля»

Шаблон «Таблиця» (Grid) допоможе впорядкувати навчальний матеріал у чітку сітку з рядками та стовпцями. Формат цієї дошки варто застосовувати для узагальнення вивченого. Наприклад, створити разом із учнями таблиці за родами літератури, де кожна клітинка – це окремий жанр із визначенням та прикладами творів, які вивчалися протягом семестру.

Шаблон «Стовпці» (Shelf) дозволяє розділити дошку на окремі секції, де інформація накопичується вертикально. Цей формат варто застосовувати під час складання сенканів, порівняльної характеристики героїв. Наприклад, створюємо стовпці: «Чіпка» та «Грицько» (за романом П. Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні»). Учні додають у відповідні колонки цитати, риси характеру та вчинки персонажів, що дозволяє наочно побачити протилежність їхніх життєвих шляхів.

Шаблон «Хронологія» (Timeline) ідеально підходить для візуалізації подій, що розвиваються в часі. Його варто використовувати під час вивчення біографії письменника. Наприклад, учні створюють стрічку життя Івана Франка, де кожен допис – це ключова дата: народження, навчання у Дрогобичі, вихід збірки «Зів'яле листя», арешти тощо. До кожного етапу можна додати фото тогочасних видань або пам'ятних місць. Також цей шаблон ефективно застосовувати під час читання та роботи з текстом, наприклад, для відстеження сюжетних ліній у великих творах (наприклад, сюжетна лінія Івана Палійчука у повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків» (див. Рис. 2.).

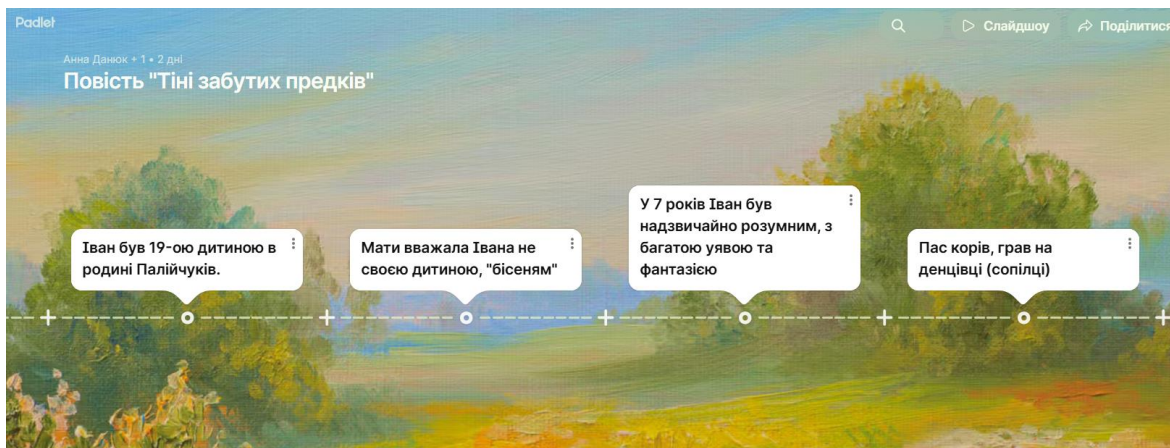


Рис.2. Сюжетна лінія Івана Палійчука у повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»

Шаблон «Мапа» (Map) дозволяє прив'язувати дописи до конкретних географічних точок на карті світу. За допомогою цього формату дошки Padlet можна створити літературну карту України, зокрема, позначити місця, де народилися або працювали письменники «Розстріляного відродження». Або ж створити мапу «Географія подорожей мандрівного філософа Григорія Сковороди», на якій учні ставитимуть мітки, додаючи короткі довідки про те, що саме Григорій Савич писав або робив у тому чи іншому населеному пункті.

Висновки. Інтерактивні дошки надають можливість викладачам української літератури використовувати їхні інструменти як майданчики для організації групової роботи під час проведення опитувань, вивчення біографії письменників, роботи з текстом, характеристики персонажів, узагальнення й систематизації знань, рефлексії тощо. Інтерактивні дошки дозволяють викладачам розміщувати навчальну інформацію або завдання для її пошуку, підвищують ефективність організації спільного виконання завдання та можуть стати як місцем для розміщення ідей для проєктів та їх обговорення, так і інструментом для організації спільної діяльності здобувачів освіти під час дистанційного та змішаного навчання.

Література

1. Архіпова Н. Ю., Ткач О. В., Каргіна Н. В. Портрет сучасного вчителя у новій цифровій реальності. *Українські студії в європейському контексті: зб. наук. пр.* 2023. №6. С.55–60.
2. Демида Б., Сагайдак С., Копил І. Системи дистанційного навчання: огляд, аналіз, вибір. *Lviv Polytechnic National University Institutional Repository.* 2011. С. 98–107.
3. Кондратова Л. Використання інтерактивних дошок в дистанційній освіті. URL: <https://tinyurl.com/ironauedua>
4. Хміль Н., Дяченко С. Соціальний сервіс Padlet як елемент педагогічної діяльності. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах.* 2014. № 2. С. 24–30.